

Sygn. akt V GC 18/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu V Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący- SSR Marlena Brzozowska

Protokolant- stażysta J. T.

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2016 roku w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w G.

przeciwko P. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w G. odsetki ustawowe za opóźnienie od kwot:

- 64,41 zł od dnia 21.11.2013 roku do dnia 27.11.2013 roku;

- 274,08 zł od dnia 21.01.2014 roku do dnia 01.04.2014 roku;

- 1 736,09 zł od dnia 20.03.2014 roku do dnia 01.04.2014 roku;

- 1 182,58 zł od dnia 28.05.2014 roku do dnia 05.06.2014 roku;

- 725,34 zł od dnia 22.07.2014 roku do dnia 02.09.2014 roku;

- 1 056,76 zł od dnia 23.09.2014 roku do dnia 06.10.2014 roku;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna w G. w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 8.01.2015r. domagał się zasądzenia od pozwanego P. S. kwoty 5.078,62 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwot: 63,41 zł od dnia 21.11.2013r., od 274,08 zł od dnia 21.01.2013r., od 1.736,09 zł od dnia 20.03.2014r., 1.182,58 zł od dnia 28.05.2014r., 725,34 zł od dnia 22.07.2014r., 1.056,76 zł od dnia 23.09.2014r. oraz od 40,36 zł od dnia 8.10.2014r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód podał, że należność wynika z łączącej strony umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie dnia 12.01.2015r. wydał nakaz zapłaty, od którego pozwany wniósł sprzeciw kwestionując istnienie roszczenia powoda i podnosząc, że jeszcze przed wytoczeniem powództwa miesiącach listopad 2013r. – październik 2014r. dokonał spłaty zadłużenia w każdorazowo wskazując w poleceniu przelewu na poczet której faktury należność jest regulowana. Pozwany wskazał, że wielokrotnie składał reklamacje do powoda oraz wygrał inny spór między stronami toczący się przed Sądem Rejonowym w Ostródzie.

Po przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w Elblągu powód uzupełnił pozew, a następnie w piśmie z dnia 16.09.2015r. będącym odpowiedzią na sprzeciw wskazał, że dokonane przez pozwanego wpłaty zaliczył na poczet innych należności, w tym z tytułu kosztów sądowych zasądzonych w innym postępowaniu, na poczet odsetek za opóźnienie w płatności innych należności oraz częściowo na inne należności wynikające z innych faktur. Zdaniem powoda na taki sposób księgowania wpłat pozwalał powodowi zapis § 17 ust. 4 Ogólnych Warunków Umów (...) S.A. stanowiących integralną część umowy stron, zgodnie z którym w razie powstania zaległości w płatnościach (należności wynikające z faktur wraz z odsetkami lub odsetki od nieterminowych faktur) dostawca może zarachować dokonane przez odbiorcę wpłaty w pierwszej kolejności na poczet odsetek od faktur uregulowanych z opóźnieniem, a następnie na poczet najdawniej wymagalnego długu.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Strony łączyła umowa, zawarta z poprzednikiem powoda Zakładem (...) Spółką Akcyjną w O. z dnia 27.04.2000r. nr (...), której przedmiotem było świadczenie usług przesyłowych oraz sprzedaży energii elektrycznej na potrzeby prowadzonej przez pozwanego fermu drobiu w miejscowości (...). Na podstawie tej umowy powód dostarczał pozwanemu energię elektryczną oraz świadczył usługi przesyłowe. Umowa ta została rozwiązana przez E. Obrót, na skutek wypowiedzenia z dnia 25.03.2013r. ze skutkiem na 24.04.2013r. w związku z istniejącym zadłużeniem w regulowaniu należności. W dniu 15.10.2013r. powódka skierowała do pozwanego wezwanie do zapłaty zadłużenia wynikającego z dostaw energii realizowanych na podstawie ww. umowy w wysokości 12.810,99zł. W dniu 17.10.2013r. pozwany dokonał zapłaty kwoty 12.810,99 zł na poczet zaległych faktur wskazując numery faktur na poczet których dokonuje zapłaty.

/niesporne, nadto umowa k.30-31, wypowiedzenie umowy z dnia 25.03.2013 r. k. 55, akta SR w Ostródzie I C 835/14 – wezwanie do zapłaty k. 28, potwierdzenie wpłaty z dnia 17.10.2014 .r k. 48-48v/

Uprzednio powód w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 11.02.2014r. domagał się zasądzenia od pozwanego P. S. kwoty 12.810,99zł wraz z odsetkami za opóźnienie, tj. należności z 5 faktur VAT i not odsetkowych wystawionych w związku z realizacją umowy z dnia 27.04.2000r. nr (...). Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt. Nc-e 186050/14 przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, który w dniu 28.02.2014r. wydał nakaz zapłaty i nakazał pozwanemu zapłatę kwoty dochodzonej pozwem wraz z odsetkami od poszczególnych kwot wraz z kosztami postępowania w wysokości 2.564,22 zł. Na skutek sprzeciwu pozwanego, w którym pozwany również powoływał się na fakt spełnienia dochodzonego świadczenia, sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostródzie, który wyrokiem z dnia 23.12.2014r. zasądził od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe od poszczególnych kwot, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Uzasadniając swoje orzeczenie Sąd wskazał, że pozwany uiszczył należności główną po wezwaniu go do zapłaty z dnia 15.10.2014 r. w treści przelewu wskazując, że wpłata dotyczy faktur VAT wskazanych w pozwie, stąd powód w związku z treścią art 451 § 1 k.c. nie mógł zaliczać tych wpłat na poczet innych długów niż wskazane we wezwaniu do zapłaty.

/niesporne, nadto akta SR w Ostródzie I C 835/14 – pozew k. 2-5, sprzeciw k. 6, wyrok k.164 wraz z uzasadnieniem k. 169-176/

Po dokonanej przez pozwanego zapłacie w dniu 17.10.2013r. kwoty 12.810,99zł powód ponownie zawarł z pozwanym umowę na dostawę energii, była to umowa kompleksowa nr (...) z dnia 21.10.2013r. zawarta na czas nieokreślony, na dostawę energii na potrzeby hodowli prowadzonej w (...). Integralną jej częścią były Ogólne Warunki Umów (...) S.A., w których w § 17 pkt 4 zawarto zapis, że w razie powstania zaległości w płatnościach (należności wynikające z faktur wraz z odsetkami lub odsetki od nieterminowo uregulowanych faktur) dostawca może zarachować dokonane przez odbiorcę wpłaty pieniężne w pierwszej kolejności na poczet odsetek od faktur uregulowanych z opóźnieniem, a następnie na poczet najdawniej wymagalnego długu.

/niesporne, nadto umowa k. 52/

W okresie obowiązywania ww. umowy kompleksowej nr (...) z dnia 21.10.2013r. powód wystawił pozwanemu następujące faktury za energię.

1. nr (...) z 4.11.2013r. na kwotę 63,41 zł z terminem płatności 20.11.2013r., która obejmuje okres rozliczeniowy od 22.10.2013r. do 31.10.2013r. W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu za poprzedni okres / k.32/;
2. nr (...) z 2.01.2014r. na kwotę 274,08 zł, z terminem płatności 20.01.2014r. która obejmuje okres rozliczeniowy od 1.11.2013r. do 31.12.2013r. W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu z poprzedniej faktur w wysokości 63,41 zł /k.33/;
3. nr (...) z 3.03.2014r. na kwotę 1.736,09 zł z terminem płatności 19.03.2013r. która obejmuje okres rozliczeniowy od 1.01.2014r. do 25.02.2014r W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu z dwóch poprzednich faktur w wysokości 63,41 zł i 274,08zł /k.34/;
4. nr (...) z 11.05.2015r. na kwotę 1.182,58zł z terminem płatności 27.05.2014r. która obejmuje okres rozliczeniowy od 26.02.2014r. do 28.04.2014r W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu. W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu z trzech poprzednich faktur w wysokości 63,41 zł, 274,08zł i 1.736,09zł /k.35/;
5. nr (...) z 2.07.2015r. na kwotę 725,34zł z terminem płatności 21.07.2014r. która obejmuje okres rozliczeniowy od 29.04.2014r. do 31.05.2014r. W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu z czterech poprzednich faktur w wysokości 63,41 zł 274,08zł, 1.736,09zł i 1.182,58zł /k.36/;
6. nr (...) z 1.09.2015r. na kwotę 1.056,76zł z terminem płatności 22.09.2014r. która obejmuje okres rozliczeniowy od 1.06.2014r. do 26.08.2014r. W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu z pięciu poprzednich faktur w wysokości 63,41 zł , 274,08zł, 1.736,09zł , 1.182,58zł i 725,34zł /k.37/;
7. nr (...) z 18.09.2015r. na kwotę 40,36zł z terminem płatności 7.10.2014r. która obejmuje okres rozliczeniowy od 27.08.2014r. do 2.09.2014r W fakturze zawarto informacje o zadłużeniu z pięciu poprzednich faktur w wysokości 63,41 zł 274,08zł, 1.736,09zł , 1.182,58zł i 725,34zł /k.38/.

Pozwany część z tych faktur uregulował z opóźnieniem. Dokonując zapłaty pozwany każdorazowo oznaczał na poczet należności, z której faktury zapłata jest dokonywana. I tak:

Fakturę nr (...) z 4.11.2013r. na kwotę 63,41 zł uregulował siedem dni po terminie dnia 27.11.2013r. /potwierdzenie przelewu k.48/.

Fakturę nr (...) z 2.01.2014r. na kwotę 274,08 zł uregulował dnia 1.04.2014r. /potwierdzenie przelewu k.49/.

Fakturę nr (...) z 3.03.2014r. na kwotę 1.736,09 zł uregulował dnia 1.04.2014r. /potwierdzenie przelewu k.49/.

Fakturę nr (...) z 11.05.2015r. na kwotę 1.182,58zł uregulował dnia 5.06.2014r. /potwierdzenie przelewu k.50/.

Fakturę nr (...) z 2.07.2015r. na kwotę 725,34zł uregulował dnia 2.09.2014r. /potwierdzenie przelewu k.47/.

Fakturę nr (...) z 1.09.2015r. na kwotę 1.056,76zł uregulował dnia 6.10.2014r. /potwierdzenie przelewu k.51/.

Fakturę nr (...) z 18.09.2015r. na kwotę 40,36zł uregulował przed upływem terminu płatności dnia 6.10.2014r. / potwierdzenie przelewu k.51/.

Powód pismem z dnia 11.07.2014r. złożył oświadczenie o wypowiedzenia umowy (...), z czym nie zgadzał się pozwany, który w piśmie z 11.07.2013 r. wskazał, że wszystkie zobowiązania wynikające z tej umowy na dzień otrzymania wypowiedzenia zostały uregulowane. Powoływał się na wcześniejszą korespondencję dotyczącą rozbieżności w stanie zadłużenia pozwanego wobec powoda i żądał ich wyjaśnienia. W odpowiedzi na reklamację powód przesłał

pozwanemu pismo z dnia 2.09.2014 r., w którym wskazał, że po analizie sprawy przesyła pozwanemu raport wpłaty obecny stan zadłużenia.

/pismo pozwanego z dnia 25.07.2014 r. k. 53 i pismo powódki z dnia 2..09.2014 r. k. 72/

Dnia 10.10.2014r. pozwany złożył powódce pismo „reklamacja wraz z wnioskiem o wstrzymanie nieuzasadnionych czynności windykacyjnych oraz kontynuowanie umowy na dostawę energii”, powoływał się na wcześniejsze reklamacje i pisma powódki, w tym pismo z dnia 2.09.2014 r. Wskazał, że wszystkie opłacił wszystkie faktury wystawione na podstawie umowy nr (...), nadto w tytułach przelewu precyzyjnie określił których faktur wpłaty dotyczą i zgodnie z jego wskazaniem powódka winna zaksięgować i rozliczyć te wpłaty. Wskazał, że toczące się postępowanie przed Sądem Rejonowym w Ostródzie dotyczy należności z innej umowy stron, a należności z faktur w niej dochodzonych również zostały przez niego opłacone. /pismo ozwanego k. 54/

Powód dnia 14 października 2014 r wezwał pozwanego do zapłaty łącznie kwoty 5.078,62 zł obejmującej należności z wyżej wskazanych w pkt 1-7 fakturach wraz z odsetkami ustawowymi w terminie 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. Wezwanie w dniu 20.10.2014r. odebrała żona pozwanego/ k.39 -41/

Poza ww. zadłużeniem uregulowanym z opóźnieniem pozwany zalegał powodowi z zapłatą należności za poprzednie okresy, na podstawie poprzedniej umowy sprzedaży energii. W dniu 22.11.2012r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie na podstawie pozwu wniesionego przez powoda dnia 12.11.2012r. dnia 22.11.2012r. wydał nakaz zapłaty (sygn. akt. Nc-e 19033189/12), którym nakazał pozwanemu zapłatę kwoty 10.567,23zł wraz z odsetkami od poszczególnych kwot począwszy od dnia 14.03.2012r. wraz z kosztami postępowania w wysokości 2.536,32zł. Nakaz ten uprawomocnił się wobec niezłożenia sprzeciwu przez pozwanego. Postanowieniem z dnia 11.07.2014r. w sprawie Km 198/13 komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ostródzie A. R. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w tej sprawie z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

/niesporne, nadto dowód: akta SR w Ostródzie I C 835/14 – pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k.129-134, nakaz zapłaty z dnia 22.11.2012 r. k. 135, postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności k. 139, postanowienia komornika z dnia 11.07.2014 r. k. 57/

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy w istocie nie są sporne między stronami - a niezależnie od tego znajdują potwierdzenie w dokumentach jaką strony przedłożyły w toku procesu. Niesporne były okoliczności zawarcia umowy, wysokości opłat za energię elektryczną dostarczaną do gospodarstwa pozwanego, terminy płatności. Nie była również sporna okoliczności, że pozwany należność za energię zapłacił z opóźnieniem. Strony nie kwestionowały też, że pozwany dokonał zapłaty kwot w datach i wysokościach wymienionych w treści przelewów powołanych w sprzeciwie i następnie złożonych do akt. Zatem, fakt zapłaty przez pozwanego kwot w datach i wysokościach wyżej wskazanych w nie wymagał innego dowodu (art. 229 i 230 k.p.c.). Spór sprowadzał się do ustalenia prawidłowości zarachowania wpłat dokonanych przez pozwanego, gdyż strony w odmienny sposób przedstawiały sposób zaliczenia wpłat. Pozwany twierdził, że uregulował zaległości z tytułu faktur VAT dołączonych do pozwu przed wytoczeniem powództwa. Powódka nie zakwestionowała wysokości wpłat, jednak twierdziła, że zarachowała je na poczet odsetek za opóźnienie w płatności innych należności, częściowo na inne należności wynikające z innych faktur wystawionych w związku z umową (...) oraz na poczet kosztów sądowych zasądzonych przez Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie w sprawie Nc-e (...) postępowaniu, kierując się treścią wiążącego strony zapis § 17 ust. 4 Ogólnych Warunków Umów (...) S.A.

Sposób zarachowania wpłat dokonywanych przez pozwanego należało ocenić według zasad przewidzianych w art. 451 k.c. Zgodnie z treścią tego przepisu dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne (§1). Jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z długów, dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu (§2). W braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych - na poczet

najdawniej wymagalnego (§3). Z powyższego przepisu wynika, że w sytuacji, gdy dłużnik ma kilka długów wobec tego samego wierzyciela, o sposobie zarachowania wpłaty na poczet długu decyduje wola dłużnika, wyrażona przy zapłacie. W tej sytuacji może on spełniając świadczenie wskazać, który z długów zamierza zaspokoić, a wierzyciel jest wówczas zobligowany do zaliczenia dokonanej przez dłużnika wpłaty na poczet konkretnego, wskazanego przez dłużnika długu. Uprawnieniem wierzyciela jest w takiej sytuacji możliwość zaspokojenia z tego, co przypada na poczet danego długu wskazanego przed dłużnikiem, przede wszystkim zaległych należności ubocznych oraz zalegających świadczeń głównych związanych z tym konkretnym długiem. Wierzyciel nie może wpłaty dłużnika dokonanej na wskazany przez niego dług zaliczyć na inny dług, czy też na należności uboczne związane z innym długiem. Możliwość decydowania o sposobie zarachowania dokonanej przez dłużnika wpłaty na którykolwiek z wielu jego długów przysługuje wierzycielowi dopiero w sytuacji, gdyż dłużnik nie wskaże, który z tych kilku długów chce zaspokoić (art. 451 § 2 k.c.).

W piśmiennictwie podkreśla się, że zgodnie z art. 451 § 1 k.c. dłużnik ma pierwszeństwo w wyborze sposobu zarachowania, a jeśli nawet z tego prawa nie skorzysta, może odmówić przyjęcia pokwitowania od wierzyciela (stanowiącego formę wyboru przez wierzyciela sposobu zarachowania) i wskazać własny sposób (zob. H. Izdebski, M. Małek, Kodeks...s. 566). Oświadczenie o zarachowaniu dłużnik złożyć może już przy spełnianiu świadczenia. Sąd Najwyższy przyjął, że próba skorzystania przez wierzyciela z uprawnienia przewidzianego w art. 451 § 2 k.c. ponownie uprawnia dłużnika, tj. daje mu możliwość skutecznego wskazania długu, który chciałby zaspokoić, dłużnik jest jednak uprawniony tego dokonać tylko niezwłocznie po otrzymaniu pokwitowania. Z kolei niedokonanie wyboru przez dłużnika w chwili realizacji świadczenia i bierność wierzyciela w kwestii zarachowania nie uprawnia już dłużnika do dokonywania w dalszym ciągu wyboru, na poczet którego długu chce zaliczyć swoje świadczenie (wyrok SN z dnia 17 stycznia 2007 r., II CSK 412/2006, Biul. SN 2007, nr 5, M. Praw. 2007, nr 4, s. 171, OSNC 2008/A, poz. 15; podobnie wyrok SA w Poznaniu z dnia 11 października 2005 r., I ACa 746/2005, OSA 2006, z. 11, poz. 39, s. 21).

Wierzyciel może tylko w pewnych granicach zakwestionować dyspozycje dłużnika co do sposobu zarachowania zapłaty, a mianowicie może zarachować to, co przypada na poczet danego długu na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Jeśli dłużnik nie skorzystał z przysługującego mu prawa zarachowania spełnionego świadczenia (art. 451 § 1 k.c.), może uczynić to wierzyciel (art. 451 § 2 k.c.). Oświadczenie o sposobie zarachowania wierzyciel może wyrazić wyłącznie poprzez zamieszczenie go w pokwitowaniu (art. 462 k.c. – por. W. Popiołek (w:) Kodeks..., s. 5; K. Zagrobelny (w:) Kodeks..., s. 821). Jednak dla prawnej skuteczności zarachowania świadczenia wedle uznania wierzyciela wyrażonego w pokwitowaniu konieczne jest przyjęcie takowego pokwitowania przez dłużnika. Dopiero przyjęcie przez dłużnika owego pokwitowania bez zastrzeżeń przesądza o: a) przyjęciu wskazanego przez wierzyciela sposobu zarachowania, b) pozbawia dłużnika możliwości wskazania sposobu zarachowania. Jak słusznie wskazuje się w doktrynie decyzja wierzyciela w tym zakresie „staje się skuteczna dopiero wówczas, gdy dłużnik przyjmie pokwitowanie wierzyciela wskazujące kolejność zarachowania (por. wyr. SN z 24.6.2005 r., V CK 806/04). W doktrynie podkreśla się, że "nie jest wystarczające samo sporządzenie pokwitowania przez wierzyciela i próba jego wręczenia, wskazany skutek nastąpi dopiero w wyniku jego przyjęcia przez dłużnika, co można tłumaczyć jako jego zgodę na przedstawioną propozycję. Spotykane w praktyce sporządzenie i wysłanie przez wierzyciela pokwitowania pocztą, nawet w przypadku jego doręczenia, nie pozbawia per se dłużnika możliwości, by je odesłał, albo też w inny sposób niezwłocznie powiadomił wierzyciela o tym, iż pokwitowania nie przyjmuje. Tym sposobem, dłużnik zachowa uprawnienie do wskazania sposobu zarachowania." Kodeks cywilny (por. komentarz do art. 451 k.c. (w:) Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2016, Legalis). Jednocześnie dłużnik może „odmówić przyjęcia pokwitowania i skorzystać ze swojego uprawnienia do zarachowania." Ponadto „próba skorzystania przez wierzyciela z uprawnienia przewidzianego w art. 451 § 2 k.c. otwiera dłużnikowi ponownie możliwość wskazania długu, który chciałby zaspokoić."

Przyjmuje się, że oświadczenie o sposobie zarachowania wierzyciela ma charakter czynności prawnej, a nie oświadczenia wiedzy, stąd podlegać będzie ocenie z punktu widzenia ogólnych przesłanek ważności czynności prawnych i będzie ono złożone z chwilą, gdy dojdzie do drugiej strony w taki sposób, że mogła się zapoznać z jego treścią (art. 61 § 1 k.c.). Mając też na uwadze zasadę pewności obrotu, należy przyjąć, że wierzyciel winien bez zbędnej zwłoki, w normalnym toku czynności, powiadomić dłużnika o skorzystaniu przez siebie z uprawnienia o którym

mowa w art. 451 § 1 i 2 k.c. (por. komentarz do art. 451 k.c. (w:) Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2016, Legalis).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy prowadzi do wniosku, że powód nie był uprawniony do zaliczenia wpłaty pozwanego dokonanej tytułem spłaty należności wynikających z faktury VAT będących podstawą roszczenia w niniejszej sprawie na poczet na poczet należności głównych i ubocznych wynikających z innych faktur oraz zasądzonych od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, stanowiących inne długi pozwanego wobec powódki. Pozwany bowiem spełniając świadczenie każdorazowo w tytule przelewu wskazywał, na jakich faktur wpłata ta dotyczy, tym samym jednoznacznie oświadczył, który dług spełnia, a powód winien zaksięgować te wpłaty zgodnie ze wskazaniem pozwanego tj. na poczet należności głównej i ubocznej z faktur VAT wskazanych w tytule przelewu. Wprawdzie przepis art. 451 k.c. dotyczący zarachowania zapłaty ma charakter dyspozytywny, albowiem znajdzie on zastosowanie wówczas, gdy strony nie umówiły się inaczej (por. wyrok SN z dnia 21 czerwca 2007 r., IV CSK 95/2007, niepubl.). Zawarty w OWU w § 17 ust. 4 OWU. zapis nie wyłącza uprawnienia dłużnika do wyraźnego wskazania, który konkretnie dług zaspokaja. zarachowane wpłaty dokonanej przez dłużnika nie może nastąpić w sposób dowolny, lecz z zachowaniem obowiązujących reguł. Dowolne zaliczanie wpłat bez oświadczenia o sposobie ich zaliczania utrudniałoby dłużnikowi skontrolowanie wysokości zadłużenia wobec wierzyciela. W razie skorzystania z uprawnienia z §17 ust. 4 OWU, powód winien złożyć pozwanemu oświadczenia o dokonaniu zarachowania jego wpłat w inny sposób nie wskazano w przelewach, i powinno to się odbyć za pokwitowaniem, o którym mowa w art. 451 § 2 k.c. Powód nie wykazał, że takie pokwitowanie pozwanemu złożył. Wprawdzie kodeks cywilny nie zawiera wprawdzie definicji legalnej pokwitowania, jednakże orzecznictwo i doktryna wypracowały definicję, zgodnie z którą pokwitowanie jest pisemnym dokumentem zawierającym oświadczenie woli wierzyciela, w zasadzie przez wierzyciela podpisanym, z treści którego wynika potwierdzenie spełnienia przez dłużnika świadczenia oraz wskazanie długu, na poczet którego świadczenie to zostało spełnione (zob. J. Dąbrowa, [w:] System pr. cyw., t. 3, cz. 1, s. 755). Powód wprawdzie powołuje się na pismo z dnia 2.09.2014 r. (k. 73), w treści którego odwołano się do załącznika tj. bilansu raport z wpłat i obecny stan zadłużenia, jednak tego dokumentu do akt powód nie złożył. Wobec powyższego Sąd nie ma możliwości zweryfikowania, czy w istocie z treści tego bilansu jednoznacznie wynika, że powód dokonał przerachowania wpłat i w jaki sposób, czy zaliczył je na dawnej wymagalne zaległości i czy w wyniku tego przerachowania do zapłaty nadal pozostają należności z faktur VAT wskazanych przez pozwanego w tytułach przelewów. Skoro powód nie wykazał wyżej wskazanych okoliczności, jego twierdzenia Sąd uznał za nieudowodnione.

Zasada pewności obrotu wymaga aby wierzyciel bez zbędnej zwłoki w normalnym toku czynności, powiadomił dłużnika o skorzystaniu z uprawnienia dotyczącego innego zarachowania dokonanej przez dłużnika płatności. Nie można mówić o zachowaniu przez powoda tego terminu skoro, powód powołuje się na oświadczenie o zarachowaniu wpłat pozwanego z 2.09.2014r. a wpłaty przez pozwanego dokonywane były w listopadzie 2013 r., kwietniu 2014 r. i czerwcu 2014r. , a kolejne w dacie sporządzenia przez powoda pisma z dnia 2.0-9.2014r. (k.73) oraz później tj. 6.10.2014r. Z uwagi na datę pisma – 2.09.2014r. - jest oczywiste, że pismo to nie mogło dotyczyć sposobu zarachowania wpłaty dokonanej przez pozwanego w tym samym dniu tj. 2.09.2014 r. i wpłaty dokonanej późniejszym okresie tj. w dniu 6.10.2014 r. Nadto wbrew twierdzeniom powoda, nie mógł on zaliczyć część wpłaty na koszty procesu zasądzone we wcześniejszym tytule wykonawczym, gdyż koszty te nie należą do należności ubocznych wymienionych w przepisie art. 451 k.c., ani nawet w załączniku do umowy §17 ust. 4 OWU, który w swojej treści odnosi się do zadłużenia z należności z faktur wraz z odsetkami. A nawet gdyby faktycznie powódka złożyła pozwanemu pokwitowanie, tj. oświadczenie z sposobie zarachowania wpłat pozwanego na poczet zadłużenia, to pozwany składając reklamacje, a następnie pismo z dnia 10.10.2014 r. oświadczył, że takiego pokwitowania nie przyjmuje i konsekwentnie wskazywał, że zaspokoił dług, który precyzyjnie określił w treści przelewów zapłaty.

Przedmiotem umowy kompleksowej była sprzedaż energii elektrycznej, jak i usługa dystrybucji. Do sprzedaży energii elektrycznej zastosowanie ma art.535 k.c. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, dostarczanie energii elektrycznej odbywa się na podstawie umowy sprzedaży lub umowy przesyłania lub dystrybucji, przy czym zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy dostarczanie energii może odbywać się na podstawie umowy zawierającej postanowienia umowy

sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji tych paliw lub energii, zwanej dalej "umową kompleksową".

Reasumując, pozwany zgodnie ze swoim uprawnieniem wynikającym z art. 451 k.c. spełniając świadczenie wskazał powódce który dług chce zaspokoić. Wskazanie to dotyczyło należności wynikających z wszystkich faktury VAT stanowiące podstawę roszczeń powoda. Powód na podstawie art. 451 § 1 k.c. był związany wskazaniem pozwanego co do sposobu zaliczenia wpłat. W związku powództwo w części dotyczącej należności głównej podlegało oddaleniu (pkt II wyroku), a ponieważ zapłata większości należności dokonana została z odpocznieniem należało uwzględnić żądanie w części dotyczącej odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności od należności z 6 fakturach VAT wskazanych w pozwie, tj. faktury nr (...) za okres od wymagalności poszczególnych należności do dnia faktycznej zapłaty. Zgodnie bowiem z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Termin wymagalności dochodzonego świadczenia pieniężnego wynikał z treści faktur VAT, pozwany nie kwestionował przy tym, że faktury te opłacił z opóźnieniem. Odsetki ustawowe należały się od następnego dnia po wyznaczonym terminie płatności faktur do dnia zapłaty wynikającego z dołączonych do sprzeciwu przelewów, o czym orzeczono w pkt I wyroku. Na uwzględnienie nie zasługiwało natomiast żądanie zasądzenia za opóźnienie w płatności odnośnie faktury nr (...) z 18.09.2015r. na kwotę 40,36zł, gdyż pozwany uregulował ją dzień przed terminem wymagalności, tj. dnia 6.10.2014 r., a więc nie popadł w opóźnienie (pkt II wyroku). Obowiązek zapłaty należności za energię wynikał z art. 535 k.c. oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne.

Pozwany wygrał proces niemal w całości (powództwo zostało uwzględnione tylko w części dotyczącej roszczenia odsetkowego od 6 z 7 faktur VAT dołączonych od pozwu), stąd brak podstaw do zasądzenia na rzecz powoda kosztów procesu. Pozwany w toku niniejszego procesu nie poniósł kosztów, o których sąd posiadłby wiedzę z urzędu, nie złożył spisu kosztów ani przed zamknięciem rozprawy nie składał wniosku o ich przyznanie (art. 109 k.p.c.), w związku z tym Sąd w wyroku nie zamieścił orzeczenia o kosztach procesu.